

stærkest, men jeg vil slutte med at udtale dette: Lad nu dem, som have den reneeste Samvittighed i disse Spørgsmaal, vise den ved den Iver, hvormed de arbejde paa denne Sags Fremme; thi har man virkelig den Overbevisning, at baade en selv og ens Venner lide under Valgtryk, saa er der ikke Tvivl om — derom vidne alle de Forhandlinger, der have været førte om denne Sag — at det bedste Mittel derimod er hemmelig Afstemning. Vil man altsaa i Virkeligheden bort fra Valgtryk, saa arbejde man for hemmelig Afstemning. De, der ikke ville det, have i Virkeligheden ikke den rette, rene Samvittighed.

Første Viceformand (S. C. Christensen): I Anledning af en Bemærkning af den ærede sidste Taler (Evend Høgsbro) om, at den højtærede Minister ikke er til Stede, skal jeg oplyse, at han i Djebliffet er forhindret i at være til Stede, fordi han deltager i en Sags Behandling i Lands-tinget, men at han har ytret til mig, at han haabede snart at være tilbage igen, hvorfor jeg ikke har fundet det rigtigt at afbryde Forhandlingen.

A. Jensen: Jeg vil ogsaa gerne have Lov til at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af dette Lovforslag om hemmelig Afstemning, og jeg skal da begynde med at sige, at da jeg var ung og ikke havde høstet saa megen Erfaring i Livets Skole som nu, var jeg en bestemt og afgjort Modstander af hemmelig Afstemning. Jeg syntes, at den Ret, som Vælgerne have til at møde ved Valgbordet og højt og tydelig afgive sin Stemme, var noget, som enhver fri Mand ikke gerne skulde give Afstald paa; men Tiden, Erfaringen og det praktiske Liv har lært mig, at slige ideale Anskuelser ikke slaa til; jeg har lært, at man bør og skal, som et gammelt Ord siger, „stikke Fingeren i Sorden og lugte, hvor man er“, det vil sige, man skal se Sagen, som den virkelig er, og ikke som man kunde ønske, den skulde være. Jeg anser ikke det at komme ind paa hemmelig Afstemning for noget idealt, langt fra, men jeg indser Nødvendigheden af, at det sker, for at alle Vælgerne her i Landet kunne have Ret til frit at afgive deres Stemme ved Valgene efter deres Overbevisning; det have de ikke nu, eller i alt Fald de kunne, de tør ikke have det, saaledes som Afstemningsmaaden nu er, og de vide det saa godt. Men for de fattige her i Landet, som sælge deres Arbejde til andre, er det Brødet, det drejer sig om, Brødet til dem selv og Hustru og Børn. Dette er mere

end alt andet, og naar Spørgsmaalet kommer til at staa mellem Brødet til sig og fine og fri Ret til at stemme, som man ønsker, saa maa Folk i Almindelighed nødes til at vælge det første. Nej, dersom det var saa, at Arbejderne her i Landet virkelig havde Ret til at stemme eller kunde stemme, som de ville, hvorledes kunde det saa ske — for at nævne et Eksempel — at man i min Valgkreds, Faxe Valgkreds, paa Valgdagen kan møde op med fra 800—1,000 Højrestemmer, skønt der ikke er flere end 3—400 Højremænd? Dette er noget, enhver ved, der kender de fattigste Forhold; det er jo ikke saa svært at faa Nede paa, hvor man har en politisk Organisation, der paa Grundlag af ret nøjagtige Optegnelser ved, hvor mange der findes i hvert Parti, og desuden kender jo paa Landet den ene Nabo den andens politiske Anskuelse, saa at det er nemt at regne de politiske Partiers Styrkeforhold ud. Enhver, der kender de virkelige Forhold, ved jo imidlertid, at det er Arbejderne i Kalkbruddene og Arbejderne i de store Herregaardskøbe og andre Arbejdere, der trommes sammen paa Valgdagen og for det meste stemme imod deres egen Overbevisning. Naar jeg siger: „trommes sammen“ paa Valgdagen, er det maasse ikke ganske korrekt; det rigtige Udtryk er snarere, at de tilsiges til at møde paa Valgdagen. Det er en ganske ligefrem Tilsigelse, der udgaar fra en Masse Arbejdsgivere til Arbejderne om, at de skulle møde paa Valgdagen og afgive deres Stemme, og Arbejderne vide meget godt, hvad den Tilsigelse bethyder, de vide meget godt, at de skulle stemme saaledes, som deres Arbejdsgiver fordrer det af dem, da de ellers ere færdige og have Lov til at søge deres Brød andetsteds, hvis de ellers kunne faa det. De ere nødte til at rette sig efter Arbejdsgiveren, ganske i Overensstemmelse med de bekendte Ord af Skovrider Kann, der bleve fremdragne for nogle Aar siden her i Tinget: „I Dag stemme I, men i Morgen“ — og saa bandede han — „stemmer jeg.“ Enhver Arbejder ved, hvad det bethyder. Man holder sig til det gamle Ord, som siger: „Dens Brød Du æder, Dens Bise Du tvæder“, ja, jeg har endog set en af Højres Valgkandidater ved sidste Valg i et offentligt Blad forsvare denne Anskuelse, idet han udtalte som sin Formening, at den Tanke ikke var saa urimelig, at det virkelig ikke var for meget forlangt, at en Arbejder, naar en Arbejdsgiver havde ham i sit Brød, skulde søge Arbejdsgiveren paa Valgdagen og afgive sin Stemme i den Retning, som denne ønskede. Men Sagen er: Man glemmer en